

TEZAURUL DE MONEDE ANTICE DESCOPERIT LA FRĂSINET, JUDEȚUL TELEORMAN

de ION SPIRU și CORNELIU BEDA

În luna august 1972, a fost recuperat pentru Muzeul de istorie din Alexandria un tezaur format din 29 monede de argint antice. Dintre acestea, 28 sînt tetradrahme ale Provinciei Macedonia Prima și una emisă de orașul Thasos.

Tezaurul a fost descoperit în anul 1970 de către țăranul cooperador Dumitru Stănilă din satul Frăsinet, comuna Băbăița, județul Teleorman, la 4 km depărtare de sat, în punctul numit „Valea Mierlei”. Monedele fuseseră depuse într-o ulcică, spartă în momentul descoperirii și nerecuperată. În acest loc, se păstrează urmele unei așezări geto-dacice, în legătură cu care trebuie pus tezaurul. Emisiunile Macedoniei Prima aparțin tipului de tetradrahme bine cunoscut, avînd pe avers scutul macedonean cu bustul zeiței Artemis Tauropolos în centru, înconjurat de un cerc perlat.

Pe revers, în mijlocul monedei, se află măciuca lui Hercule, în poziție orizontală, monograme, ale magistraților și legenda

Totul se află înconjurat de o cunună de stejar.

Cu toate că monedele au fost emise numai între anii 158—148 î.e.n., ele au avut o mare circulație, fiind prețuite atît pentru valoarea lor intrinsecă, datorată titlului ridicat al argintului, cît și pentru prezentarea artistică.

Monedele din tezaurul amintit diferă de la un exemplar la altul. În timp ce cîteva exemplare sînt foarte frumos executate, altele sînt mai puțin reușite, iar unele au chiar defecte de imprimare, ceea ce dovedește că au aparținut mai multor emisiuni, așa cum o arată de altfel și siglele lor. Una dintre piese este o imitație, întrucît diferă de celelalte monede, fiind mai slab realizată artistic, cu bustul zeiței mult mărit și cu lipsa literei sigma de la cuvîntul Protes, la care se mai adaugă și titlul scăzut al argintului.

Descoperirea acestui tezaur se adaugă celorlalte descoperiri de monede ale Macedoniei Prima, în județul Teleorman. Numărul total al monedelor din acest județ, cunoscute pînă acum, se ridică la circa 180 exemplare, reprezentînd aproape jumătate din totalul de 400—405 de astfel de monede găsite în țara noastră. Cele 180 de tetradrahme descoperite în județul Teleorman fac dovada

unei puternice circulații și alături de urmele arheologice documentează, în această parte a Daciei, existența unei populații getice destul de numeroase, care avea relații comerciale strânse cu lumea din sudul Dunării.

În sprijinul acestor afirmații, amintim că din 17 tezaure cu tetradrahme Macedonia Prima descoperite în țară, șase sînt găsite în județul Teleorman și anume în localitățile Conțești, Nicolae Bălcescu, Mereni, Merișani, Viișoara, la care se adaugă acum și cel de la Frășinet. Izolat, s-au mai găsit astfel de monede la Alexandria, Furculești, Orbeasca de Sus, Roșiorii de Vede, Vițânești etc. Toate aceste monede trebuie puse în legătură cu populația getică, pe care o atestă de altfel, și așezarea unde a fost găsit tezaurul amintit.

Ceramica descoperită în acest loc este tipică așezărilor geto-dacice din secolul II—I î.e.n. și se adaugă celei apărute în peste douăzeci de așezări locale descoperite pe firul apelor care străbat județul de la nord spre sud-est. Dacă mai adăugăm la aceste așezări amintite și cetățile getice de la Zimnicea, Albești și Orbeasca, mormîntul de incinerare de la Lăceni, precum și importantul tezaur din mormîntul descoperit în măgura de la Peretu, se poate afirma că între monedele descoperite în județ și viața acestei populații exista o strînsă legătură.

Tezaurul de la Frășinet are, prin urmare, nu numai o valoare numismatică ci și una de document istoric care atestă încă o dată prezența unei populații geto-dacice, numeroase și active, în plină ascensiune social-economică, pe actualul teritoriu al județului Teleorman.

În urma cercetărilor arheologice efectuate în anul 1958 în județul Teleorman, s-a descoperit un tezaur de monede de argint, numit "Tezaurul de la Frășinet". Acest tezaur este compus din 17 tetradrahme Macedonia Prima, descoperite în județul Teleorman și anume în localitățile Conțești, Nicolae Bălcescu, Mereni, Merișani, Viișoara, la care se adaugă acum și cel de la Frășinet. Izolat, s-au mai găsit astfel de monede la Alexandria, Furculești, Orbeasca de Sus, Roșiorii de Vede, Vițânești etc. Toate aceste monede trebuie puse în legătură cu populația getică, pe care o atestă de altfel, și așezarea unde a fost găsit tezaurul amintit.

Ceramica descoperită în acest loc este tipică așezărilor geto-dacice din secolul II—I î.e.n. și se adaugă celei apărute în peste douăzeci de așezări locale descoperite pe firul apelor care străbat județul de la nord spre sud-est. Dacă mai adăugăm la aceste așezări amintite și cetățile getice de la Zimnicea, Albești și Orbeasca, mormîntul de incinerare de la Lăceni, precum și importantul tezaur din mormîntul descoperit în măgura de la Peretu, se poate afirma că între monedele descoperite în județ și viața acestei populații exista o strînsă legătură.

Tezaurul de la Frășinet are, prin urmare, nu numai o valoare numismatică ci și una de document istoric care atestă încă o dată prezența unei populații geto-dacice, numeroase și active, în plină ascensiune social-economică, pe actualul teritoriu al județului Teleorman.